

Forord

Eiere og ledere av barnehage, skole og PP-tjeneste vil alltid være på jakt etter å gjøre ting bedre for å sikre kvalitet i tjenestene. I den sammenheng er det viktig å styrke samarbeidet i «laget rundt barna og elevene», slik at aktørene i fellesskap skal kunne utvikle kompetanse for en mer inkluderende praksis. Dette er sentralt i den siste nasjonale satsingen på lokal kompetanseutvikling: *Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis* (heretter Kompetanseløftet). SUKIP-prosjektet har hatt et slikt fokus. Når Randaberg kommune har vært både prosjekteier og aktiv deltaker i dette prosjektet de siste årene, ser vi det slik at kommunen er godt i gang med det utviklingsarbeidet som forventes innenfor Kompetanseløftet. Formålet med dette forordet er derfor å peke på hvorfor og hvordan erfaringene fra SUKIP er spesielt aktuelle, sett fra kommunens perspektiv.

Kompetanseløftet er – på samme måte som SUKIP – basert på en partnerskapsmodell mellom forskere og praksisfelt, noe som innebærer både muligheter og utfordringer. For at et slikt samarbeid skal styrke lokalt utviklingsarbeid og bidra til gjensidig læring mellom forskere og praktikere, vil det være en forutsetning å etablere en relasjon preget av gjensidig respekt. Forskere og praktikere besitter ulik kompetanse, og det er ønskelig at man i samarbeidet ser forskningsbasert og erfaringsbasert kompetanse som likeverdige bidrag til lokalt utviklingsarbeid. Dette stiller krav til gode kommunikative prosesser, noe begge parter må ta ansvar for.

I SUKIP-prosjektet har kommunene hatt egne kommunale prosjektledere, som både har deltatt aktivt i forskergruppen og hatt ansvar for å koordinere de kommunale innovasjonsprosessene. Dette har vi opplevd som en suksessfaktor på flere måter. Det har bidratt til å fjerne det tradisjonelle forholdet mellom forskere og praktikere ved å støtte en likeverdig relasjon mellom partnerne, og det har bidratt til å gjøre den forskningsbaserte kompetansen relevant innenfor kommunens kontekst. Samtidig

har det vært en styrke å ha en øremerket ressurs til å drive et lokalt innovasjonsarbeid, noe vi faktisk har lyktes med til tross for pandemi og mer tradisjonelle utfordringer med sykefravær og utskifting av personell. I forbindelse med Kompetanseløftet vil vi derfor anbefale andre kommuner å øremerke både ressurser og kompetanse på denne måten. Fra eiernivå må man dessuten være innstilt på å følge opp prosessene som iverksettes, slik at kommunen reelt sett kan både styre og «eie» de lokale endringsprosessene innenfor et samarbeid med forskere.

Grepet med en slik kommunal prosjektleder har også gjort at forskningsbasert innovasjonskompetanse blir værende i kommunen etter at samarbeidet med forskerne er avsluttet. Dette vil være av betydning, ettersom all endring tar tid, og man følgelig må ha et langtidsperspektiv på de prosessene man igangsetter. Deltakelse i SUKIP-prosjektet bekrefter denne påstanden. Ved prosjektslutt kan man sett fra kommunens ståsted primært oppsummere og analysere endringsprosessene som så langt er gjennomført for å kunne bruke det som grunnlag for å justere, videreføre og eventuelt utvide pågående innovasjonsarbeid. Kommunen har imidlertid mange erfaringer – på godt og vondt – å bygge videre på.

Vi mener samtidig det er riktig å nevne at SUKIP har vært et krevende samarbeidsprosjekt. Det å stå om eier av et NFR-støttet innovasjonsprosjekt er i seg selv utfordrende. Samtidig er det jo slik Kompetanseløftet er tenkt; kommuner og UH-sektor vil få økonomisk statlig støtte til å drive lokalt utviklingsarbeid, men det er samtidig kommunene som skal sitte i førersetet. Vår erfaring er dessuten at man gjennom et partnerskapsamarbeid med forskere utfordrer både ledere og medarbeidere på enhetsnivå i kommunene. De må involveres hvis «kompetansen skal komme nærmere barna og elevene», og det følger av styringsretten at medarbeidere må delta i de utviklingsprosjektene som vedtas på enhets- eller kommunenivå. Men når forskere entrer banen, må man også ta andre hensyn. Siden deltakelse i forskning skal være basert på frivillig informert samtykke, må alle aktørene i utgangspunktet kunne reservere seg. Dette innebærer klare dilemma og spenninger, slik vi også har sett i SUKIP-prosjektet. Særlig når innovasjonene handler om det faglige arbeidet som gjøres i barnehage og skole, og man dermed kommer tett på den enkelte fagpersons verdisyn og praksisteorier. Samtidig som det

er nødvendig å gå inn på slike spørsmål i forbindelse med praksisutvikling, stiller dette krav til stor ydmykhet både fra ledere i kommunene og, ikke minst, fra deltakende forskere. I SUKIP-prosjektet har det vært en tilleggsutfordring at man ikke kan garantere deltakerne full anonymitet, slik forskning vanligvis gjør.

Til slutt vil vi derfor gi uttrykk for både respekt og takknemlighet overfor egne medarbeidere som ved sitt mot har gjort deltakelse i SUKIP mulig. Vi vil også takke for den samarbeidsviljen som både egne medarbeidere og forskere har vist, og som har gjort deltakelsen til en fruktbar erfaring.

Randaberg kommune, desember 2022

Jenny Nilssen (oppvekstsjef før august 2020) og

Petter Hagen (oppvekstsjef fra august 2020)